

Nohudun Azamî Satış Fiatı Tesbit Edildi

Vişi ne yapacak?

Vişi, Hindiciniyi müdafaa için japonya ile işbirliği yapmak formülünü dâhiyane bir buluş sanmıştır. Görülüyor ki bu buluş Fransız müstemleke İmparatorluğunun çözülüşü ve tasfiyesi için hakikaten dâhiyane sıfatına layık olmak istidadındadır. Bakalım Vişi, bu çok şah ve tehlikeli vaziyetten nasıl sıyrılacak?

Yazan: Abidin DAVER

Bu harpte, büyük devletlerin taarruz ve inkişaf yolları üstünde bulunan küçük milletler, iki büyük devletin arasında onları birleşmekten veya dövüşmekten menicün kurulmuş tampon devletler ve mağlup olarak iyi kötü bir mütekele ile işin içinden çıktıkları sanan mağlup devletler, daimi bir tehdit, tehlike ve tazyik altındadırlar.

Harbin haşın ve zalim mantığı, kendi ihtiyaçlarından başka bir şey düşünmez. Danimarka, Norveç, Holanda, Belçika taarruz yolları üstünde buldukları için çığnemiştir. Küçük Baltık devletleri, tampon oldukları için, her tampon gibi ezilmiştir. Suriye ile Hindicini mağlup Fransanın birer parçası oldukları için, son maceralara maruz kalmışlardır. Şimdi de eski bir ta-birle servişti siyahı, alınının kara yazısı henüz bitmemiş olan mağlup Fransa tazyik edilmektedir.

Vişi Fransası, galiba, mücadeleden vazgeçip galibin önüne diz çökmekle her türlü belâdan kurtulacağını sanmıştır; fakat bu ümit ve hesap doğru çıkmadı; İngiltere'nin mukavemeti üzerine harbin devamı, onun, kaza ve kadere boyununu uzatmayı dövüşmekten daha iyi sanan mareşaller, generaller ve amirallerini, hergün yeni yeni güçlüklerle karşılaştırdı.

Vişi Fransası, rejimini, dinini, mezhebinin, siyasetini değiştirmesine ve yavaş yavaş eski mütefiklerinin düşmanı vaziyetine girmiş olmasına rağmen, tazyikten kurtulmuş değildir. Çünkü o da, mağlup olup zayıfladıkları sonra, büyük devletlerin taarruz yolları üstünde bulunan küçük milletlerin vaziyetine çüşmüştür. Hadiseler, dönüp dolaşıp onu, tekrar, ya iki muharip zümreden birine iltihaka, yahut çığnemiye mahkûm etmiş bulunuyor.

Vişinin Suriyeyi müdafaa ettiği halde, Hindicini meselesinde gösterdiği uysallık, bir sumisal, fena bir örnek olmuştur. Almanya, şimdi, Vişinden kendi arzularına karşı da aynı uysallığı, aynı mu-tavaatî göstermesini istemektedir. Vişinin mareşalleri, amiralleri, generalleri, nasıl Hindicininin Anglo - Saksonlara karşı müdafaa için Japonlarla işbirliği yaptılarsa, şimdi de, Fransız Afrikasının aynı tehlikeye karşı müdafaa için, Almanya ile işbirliği yapmalıdır. Almanyanın istekleri ve mantığı, kendi hesabına doğrudur. Hakikatte Fransa, kuvvetli Japonyanın taarruz ve inkişaf yolu üstünde bulunan Hindiciniyi, müdafaa edecek halde olmadığı için, Japonyanın emrine vermiştir. Aynı Fransa, kuvvetli Almanyanın taarruz ve inkişaf yolu üstünde bulunan Simali ve Garbi Afrikayı da, yalnız başına müdafaa edebilecek kudrette olmadığı için, Almanyanın emrine vermesi kabul etmeli değildir. Vişi Fransası, kendi düşmanının Almanya - İtalya değil, İngiltere ve şimdi de Sovyetler Birliği olduğunu kabul etmemiş midir? O halde, donanmasını dahi müsterek düşmanların mağlup edilmesini için Almanya ile İtalyanın emrine vermesi lâzımgelmeyi mi? Vişi, Fransız müstemleke İmparatorluğunun çözülüşü için japonya ile işbirliği yapmak formülünü dâhiyane bir buluş sanmıştır. Görülüyor ki bu buluş Fransız müstemleke İmparatorluğunun çözülüşü ve tasfiyesi için hakikaten dâhiyane sıfatına layık olmak istidadındadır. Bakalım Vişi, bu çok şah ve tehlikeli vaziyetten nasıl sıyrılacak?

İstihsal mntakalarında 13 kuruştan fazlaya satılmıyacak



Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen

Ankara 12 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

29 sayılı koordinasyon kararının birinci maddesiyle Ticaret Vekâletine verilmiş olan salâhiyete istinaden memleket dahilinde nohudun azamî satış fiyatları aşağıda gösterilmiş olduğu vechile tesbit olmuştur:

1 — Başka istihsal ve ihraç mntakaları olan Tokat, Diyarbakır, Konya, Antalya, Balıkesir, Kütahya, Afyonkarahisar, Manisa, Kayseri, Samsun, Çorum, Bursa, Elâzığ, Malatya, Burdur, İsparta, Mar-din, Seyhan, İçel, Denizli, ile istihsalî kendi istihlakine yeten diğer vilâyetlerde beşinci fıkrada cins ve evsafı yazılı nohudun bir (Devamı 4 üncü sayfada)

Bulgar ordusunda

Büyük kumandanlar arasında tebeddülât

Genel Kurmay Başkanı da değişti

Sofya 12 (A.A.) — D. N. B. Krallığı'nın bir emirnamesi kendi arzusu ile tebeddülâtten evvelce general Hacı Petkof'un yerine Bulgar ordusu genelkurmay reisiğine general Konstantin Lukaş'ı tayin etmiştir.

Şimdiye kadar Bulgar hava kuvvetleri kumandanı olan general Sil Bojdef, ordu kumandanlığına ve onun yerine de general Ajranof tayin edilmiştir.

General Mişof, Stoyçef ve Stefanof ordu kumandanı olmuşlardır.

VAZİFEDEN AFFEDİLEN SAİR ÜMERA

Ankara 12 (Radyo Gazetesi) — Alman bir habere göre Bulgar ordusunda mühim değişiklikler olmuştur. Genelkurmay başkanlığına yeni bir tayin ile değişmiş olması beraber ayrıca 2 nci ordu kumandanı Markof, 3 üncü ordu kumandanı Burşof ve 4 üncü ordu kumandanı ile 8 albay, 7 yarbay hizmatten çıkarılmışlardır. Bu meydana 19 albay da yaşları fazla oldukları ileri sürülerek vazifeden affedilmişlerdir.

BULGARİSTANDA BİR CASUSLUK VAKASI

Sofya 12 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Sofya divanharbi yeni bir casusluk vak'asını yakında muhakermeye başlayacaktır. (Devamı 4 üncü sayfada)

Yüksek tahsil talebe kampları açılıyor

Maarif Vekâleti kampların başlama ve bitme müddetleriyle iştirak edecek talebeyi tesbit etti

Ankara, 12 (A.A.) — Maarif Vekâletinden tebliğ olmuştur:

Bütün yüksek tahsil müesseselerindeki talebinin tevil edilmiş olan kampların 20 Ağustos - 30 Eylül tarihleri arasında ve yirmi şer günlük iki devrede aşağıdaki tertibe göre yapılacaktır:

1 — İstanbul Üniversitesi Hukuk, İktisad ve Edebiyat Fakülteleriyle yüksek Ticaret Okulu ve Güzel Sanatlar Akademisinin kamplara tâbi talebeleri birinci devreye dahil olduklarından bunların nihayet 18 Ağustos 1941 tarihine kadar kayıt için İstanbul talim taburu komutanlığına müracaat etmeleri lâzımdır.



Orduda mühim tebeddülât yapan Bulgar Kralı Majeste Üçüncü Boris

İngiliz tayyarelerinin akınları

Yine bir kaç Alman şehri bombalandı

Londra 12 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

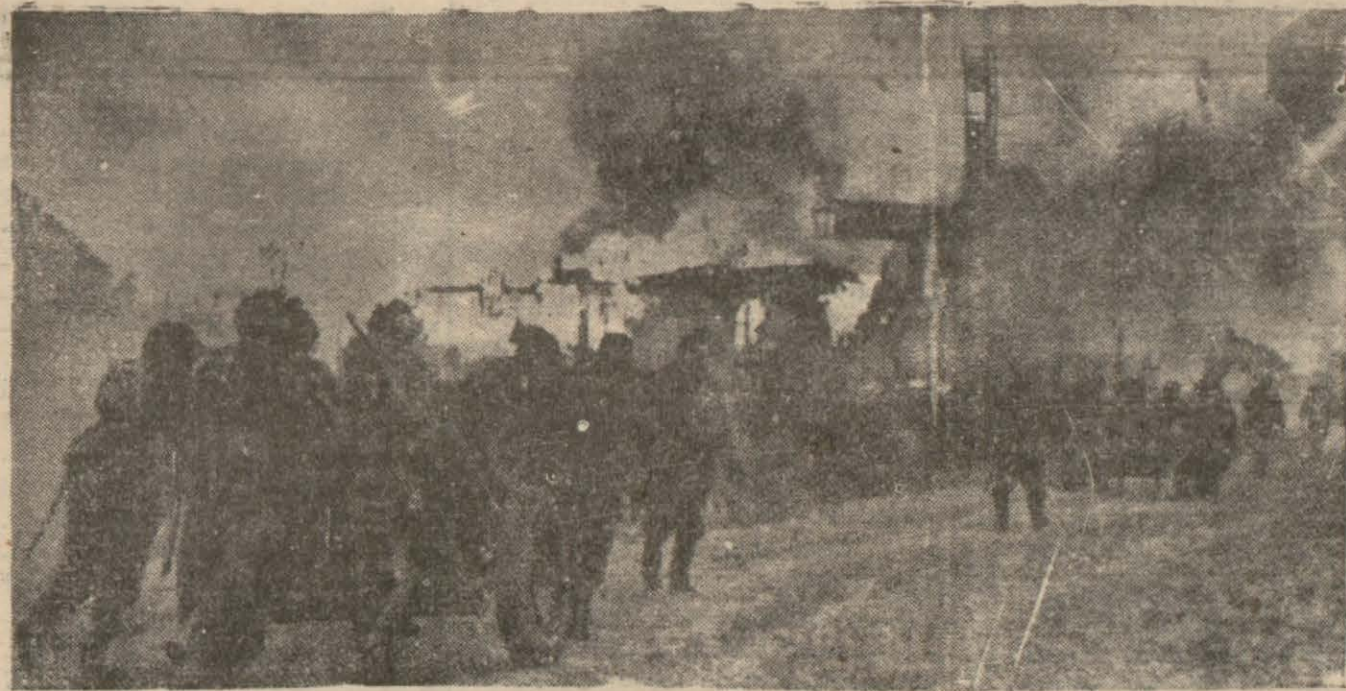
Gayrimüsait hava şartlarına rağmen, İngiliz bombardıman servisine mensup bir tayyare teşekkülü dün gece garbi Almanyada Krefeld, Rheydt, Düsseldorf ve München - Gladback şehirlerine hücum etmiştir.

Rotterdam'daki doklar da bombardıman edilmiştir.

Dün gece İngiliz savaş tayyareleri şimali Fransa ve Hollandada bulunan düşman tayyare meydanlarına taarruz etmişlerdir. Bu harekâta iştirak eden bütün tayyarelerimiz ilerisine dönmüştür.

BİR İNGİLİZ PETROL GEMİSİ BATIRILDI

Berlin 12 (A.A.) — D. N. B. U. (Devamı 4 üncü sayfada)



Ruslar tarafından yakılarak tahliye edilen bir kasabaya Alman kıt'aları girerken

Sovyet tebliği

Berline hücum

Alman merkezi yeniden bombalandı

60 Alman 70 Fin tayyaresi düşürüldü

Çernovodi köprüsü berhava edildi

Moskova 12 (A.A.) — Sovyet tayyareleri dün gece Berlin civarındaki askeri hedeflere karşı yeni bir akın yapmışlardır. Yüksek infilâklı tahrir bombaları ile yangın bombaları atılmıştır. Berlinde büyük yangınlar çıkmış ve şiddetli infilâklar vukubulduğu görülmüştür.

Harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi biri müstesna olmak üzere ilerisine dönmüştür. Üssüne dönmemiş olan tayyare aranamaktadır.

ÇERNOVODI KÖPRÜSÜ YIKILDI

Londra 12 (A.A.) — Dün akşam ki Sovyet tebliğinde, Tunanın sağ sahilindeki mntakada bulunan Çernovodi şimendifer köprüsünün tahrir edildiği bildirilmektedir.

Bu şimendifer köprüsünün büyük bir ehemmiyeti vardır. Çünkü Bükreşe Köstence arasındaki şimendifer hattı bu köprüden geçmektedir. Köprü 1895 de yapılmış ve deniz seviyesinden 54 metre kadar yüksektir. Köprü o zaman 1.400.000 franka çıkmıştı.

130 TAYYARE DÜŞÜRÜLDÜ

Moskova, 12 (A.A.) — Dün akşam (Devamı 4 üncü sayfada)

Fransa Büyük Elçisi Atatürk

Makberesine muhteşem bir çelenk koydu

Başvekil ve Meclis Reisini ziyaret etti

Ankara, 12 (A.A.) — Yeni Fransız Büyük Elçisi Jean Helleu bugün saat 17 de Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ederek kabre muhteşem bir çelenk koymuş ve Ebedî Şef'in manevi huzurunda eğilmiştir. Bu ziyaret esnasında Büyük Elçiye elçilik erkânı refakat eylemekte idi. (Devamı 4 üncü sayfada)

Cephelerde Vaziyet

Ukrayna harekâtı ne netice verecek?

Almanların Kiyef cenubundan sür'atle Odesaya inmeğe çalıştıkları anlaşılıyor

Alman - Sovyet cephesinde vaziyet, iki tarafın tebliğlerine ve muhtelif membalardan alınan haberlere göre şu şekilde hulasâ edilebilir:

Almanlar cenup cephesinde büyük bir hamle yapmışlar ve Karadeniz sahillerine doğru inmişlerdir. Londra radyosu Almanların bu sahada Nikolayev'den ancak 50 kilometre mesafede bulduklarını bildirmiştir.

Malûm olduğu üzere birkaç bin kilometre uzunluğunda olan Alman - Sovyet cephesi başlıca üç (Devamı 3 üncü sayfada)



Bütün askeri salâhiyetler şahsında toplanan Amiral Darlan

Siyam kendisini müdafaa edecek

Başvekil beyanatında böyle söylüyor

Singapur 12 (A.A.) — Röyter: Bangkok radyosunun bildirdiğine göre, Siyam başvekilî dün Bangkok'da beyanatta bulunarak demiştir ki:

Siyam hükümeti herhangi bir ecnebiyi Siyamın işlerine karıştırmaktansa ölmeğe tercih eder.

Söylendiğine göre başvekil iddia ettiği gibi İngiliz kıt'alarının Malezya hududuna veya Siyamaya doğru bir harekette bulunmaları bile Siyamın bundan müteessir olmayacağını ilâve etmiştir.

Mareşal Peten

Fransız milletine bir mesaj verdi

Amiral Darlan Millî müdafaa Nazırı oldu

Vişi, 12 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Başvekil Muavin ve Hariciye Nazırı Amiral Darlan, Millî Müdafaa Nazırlığına tayin edilmiştir.

Vişi 12 (A.A.) — Havas - Ofi bildiriyor:

Son üç günlük müzakerelerin neticesi bu akşam belli olacaktır. Mutad olarak sabahleyin çıkan resmi gazete bugün ancak saat 18 de çıkacak ve iyi malûmat alan meha fillerde zannedildiğine göre dün hazırlanan emirnameleri neşreder.

Bu emirnameler dahili siyaset meselelerine taallük etmektedir. Bunların en mühimleri amiral Darlan'ın salâhiyetlerini arttırmağa, kuvvetlendirmeğe matufdur. Bütün askeri salâhiyetler Amiral Darlan'ın şahsında temerküz ettirilmiştir.

Diğer bazı tedbirler de bütün Fransız milletinin mareşalin etrafında birleşmesini istihdaf eylemektedir.

İşte mareşal bu akşam radyoda (Devamı 4 üncü sayfada)

Alman tebliği

KİYEF önünde

İhata muharebelerinihayete erdi

İki Rus ordusu imha edildi

Bir ordu bir kolordu kumandanı esir edildi

Baltıkta 15 Sovyet gemisi batırıldı

Berlin, 12 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Uman mntakasında çevrilmiş olan Sovyet kıt'alarının mukavemetlerinin kırılması neticelenen harekâta altıncı ve 12 nci Sovyet ordularıyla 13 üncü Sovyet nişancı kolordusu tamamen imha edilmiştir.

12 nci Sovyet ordusu başkumandanı General Pawel Pohjilin ile 13 üncü nişancı kolordusu kumandanı General Nikolay Kirillov esir edilmişlerdir.

General Pawel, verdiği ifade de ezcümle demiştir ki:

Daha 6 Ağustos akşamı mukavemet imkânının kalmadığını radyo ile Moskovaya bildirdim. Moskova, bu telgrafımı alır almaz bir yarma harekati yapmamı emretti. Fakat bu yarma teşebbüsü, Alman kıt'alarının cembere karşısında kırılmaya mahkûm oldu.

Sovyet generali, bu son haftaların faslasız ric'atinin Sovyet kıt'aları için son derece kanlı olduğunu ilâve etmiştir.

Berlin, 12 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği: Şark cephesinde harekât muvafakiyetle devam etmektedir.

Dün gece Alman savaş tayyareleri Moskovadaki askeri tesisat ve diğer müteaddit mühim demirler (Devamı 4 üncü sayfada)

Uzak Şarkta

HARP hazırlığı

Japonyada harp ekonomisi kabul edildi

Hindicinde 100 bin kişilik Japon kuvveti bulunuyor

Tokyo, 12 (A.A.) — Ofi: Sınas seferberlik anket komisyonu, Başvekilin ikametgâhında bir toplantı yapmıştır. Bu içtima beş saat devam etmiş ve İmparatorun Japonyayı harp zamanı ekonomisi esasına istinat eden vaziyete koyan dört emirnamesini tasvip etmiştir.

Bu emirnameler, derhal mer'iyete girecektir. Emirnameler şu me- (Devamı 4 üncü sayfada)

GÜNÜN TENKİTLERİ

İhtikârla savaş

YAZANI SELÂMİ İZZET SEDES

İhbar ve şikâyetlerini derhal tenkik ve tatbika hazır olduğunu söylüyor ve şikâyet mercilerinin telefon numaralarını bildiriyor.

Halkın kendisinden istenilen yardımı esirgemiyeceği muhakkaktır, çünkü bu kendi lehinedir. Ancak Fiyat Mürakabe Komisyonunu Reisliği halkın ihtikâra müteallik yapacakları her türlü (Devamı 4 üncü sayfada)

çığa yardım istemesi de gösteriyor ki, piyasada haydutların sayısı çoğalmakta, bu habislerle uğraşmakla mükellef teşkilât bu işi başarmaya artık kâfi gelememektedir.

Halkın yardımında verecek midir? Hiç şüphesiz ki, sık sık vaki olacak şikâyet ve ihbarların semeresi görülecektir, daha birkaç haydut - çinkü bugünkü durumda muhtekir hayduttan başka bir şey değildir - ceza görür; fakat bu cezalar bir ihtikâr (Devamı 4 üncü sayfada)

Hazreti Muhammet

— VE —

İSLÂM ORDULARININ MUHAREBELERİ

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Bu keşif kolları, düşmana tesadüf edemeden avdet ettiler. Ve (Cebbar) isminde bir müşrik Bedevi yakalayarak getirdiler.

Resulullah Efendimiz bu Bedeviyi bizzat isticvap etti. Ekserisi (Beni Selebe) kabilesine mensup bir hayli atlı ve piyadenin oralarla kadar geldiği. ve islâm ordusunu uzaktan görür görmez, karşıdaki dağların arkasına doğru kaçıp gittikleri öğrenildi.

Resulü Ekrem Efendimiz, bu düşman kuvvetinin derme çatma adamlardan ibaret olduğunu anladı. Takibe lüzum görmedi. Orduya istirahat emri verdi.

O sırada, şiddetli bir yağmur yağmaya başladı. Herkes kendisini yağmurdan muhafaza edecek birer yere kaçıp saklandı. Bu arada Resulü Ekrem Efendimiz de fena halde islâmıştı.

Yağmur geçti. Herkes yine ordugâha geldi. O esnada Resulü Ekrem Efendimiz de tenha bir yere çekilerek ıslak çamaşırlarını değiştirmek istedi.

Müşrik kuvvetlerinin reisi olan Da'sur bu aralık büyük bir cür'et göstermiş. yanına birkaç kişi alarak islâm ordusunun vaziyetini anlamak için yerlerde sürüne sürüne, ordugâha tekrarır etmişti.

Da'sur, böylece islâm ordusunun ahvalini tarassut ederken, birdenbire Resulü Ekrem Efendimiz gözüne ilişti. Onu yalnız başına ve çplak olarak görünce, sevincinden çıldırarak hemen kılıcını çekti. Birdenbire Resulullah Efendimizin karşısına dikilerek:

— Ya (Muhammet)!.. Şu anda seni, benim elimden kim kurtarabilir?..

Dedi.

Cesaret ve şecaatte herkese faik olan Resulü Ekrem Efendimiz bir an sükût etti. Zerre kadar korku ve telâş eseri göstermeden, tek bir kelime ile su cevabı verdi:

— Allah!..

Fakat bu tek kelimeyi o kadar büyük bir kudret ve maharetle söylemişti ki, bütün Hicaz muhitinde cür'etle meşhur olan Da'sur'un kalbine birdenbire bir korku girdi. Ve, ne yaptığını şaşırarak elinden kılıcı düşürdü.

Resulullah Efendimiz, çevik bir hareketle kılıcı derhal yerden aldı. Mübarek başının üzerine kaldırdı:

— Ya şimdi seni, benim elimden kim kurtarır?

Diye, bağırdı.

Da'sur, büsbütün şaşırıldı. Tiril tiril titriyerek:

— Hiç kimsi kurtaramaz. Diye, mırıldandı.

Resulü Ekrem Efendimiz, bir kılıç darbisiyle onu yere serebilir. Fakat silâhsız bir düşmana hücum etmeyi yüksek şeref ve mertliğine yediremedi:

— Beni kurtaran Allahın büyüklüğüne inan. Ona iman et. Dedi.

Da'sur, kısa bir düşünce geçirdi: — Evet, yarı çplak ve silâhsız olduğum halde seni benim kılıcımın darbesinden kurtaran büyük ve kadir bir (Allah) olduğuna inanıyorum... Senin de (Resulü) olduğuna iman getiriyorum.

Diye, cevap verdi.

Da'surun böylece islâmiyeti kabul etmesi üzerine, Resulü Ekrem Efendimiz onu yanına alarak or-

dugâha geldi. Eshabi kirâmı toplayarak vak'ayı nakletti. Sonra, cümlesinin huzurunda:

— Ya Da'sur!.. Seni, serbest bırakıyorum. Fakat, islâmiyetin rücu etmeyeceğine. ve bir daha, ehli islâma karşı silâh çekmeyeceğine yemin et... Eshabım da, bu yemine şahit olsunlar.

Dedi.

Da'sur, başını açarak ve ellerini göğsünün üzerine dayıyarak yemin etti. Ve Resulullah Efendimizin emirleri üzerine serbest bırakılarak, çekilip arkadaşlarının yanına gitti. Ve giderken, bütün kabilesini de islâmiyete davet edeceğine dair söz verdi.

Artık yapılacak bir şey kalmamıştı... Islâm ordusu vak'ı hatmetmiş ise de, bu defa da manevî bir zafer kazanmıştı.

Zeyd bin Hâris serriyesi Ebû Süfyan, son teşebbüsünde de muvaffak olamayınca fena halde hiddetlendi. Me'yusiyetin verdiği iztraptan, durup oturamayacak bir hale geldi.

Gerek Resulü Ekrem Efendimize ve gerek ehli islâma karşı her sulak teşebbüsünde büyük bir muvaffakiyetsizlikle karşılaşmış. o kadar emekler ve fedakârlıklar, müslüman ordusuna zaferler kazandırmaktan başka hiçbir işe yaramıyordu.

(Devamı var)

Dağarcık

Kadının dalgınlığı!

Küçükük dükkânında vesika resimleri çeken bir fotoğrafçıya, acele lâzım olduğu için ben de dört, beş tane resim çektiyordum. Bir aralık dükkânın önüne, kucagında, ki çocukla bir kadın dikildi, ki beni, bir fotoğrafçıyı süzerek, koy-nundan çıkardığı birkaç küçük resmi adama uzattı:

— Al bunları geriye de başkalarını çek bakalım!

Fotoğrafçı sordu:

— Niçin, bunların nesi var sanki, bunları beğenmedin mi?

— Ben beğendim amma, onlar beğenmedi!

— Onlar kim?

— Te bu resimleri benden istiyenler!

— Kim istedi bu resimleri senden?

— Nüfus dairesi mi diyorlar, ne diyorlar ona!

— Demek sen vesika resmi istiyorsun!

— Vesika resmi ya!

— Peki amma, önce niçin söylemedin bunu da öyle gelişigüzel sandalyaya kuruldun?

— Ne bileyim ben, bana git üç tane resim getir dediler, ben de geldim sana, te bu üç resmi çek-tirdim.

Resimci gülümsüverek resimleri bana uzattı:

— Bakınz vesika resmi olarak çekilen resimlere!

Bir de resimlere bakınca ne görsem beğenirsiniz? Kadının kucagında çocuk ve çocuğun bir elinde suda pişmiş bir mısır, öteki elinde de küçük bir fırıldak yok mu?

Osman Cemal KAYGILI

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Kıskançlık yüzünden

Salihî çak: ile yaralıyan Hasan hapse mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Gazlıçesme bir yaralama hâdisesi olmuş İbrahim oğlu Hasan isminde bir genç garip bir sebeple Salihî adındaki bir genci omuzundan çakı ile yaralamıştı. Dün bu hâdiseye müteallik dava Üçüncü Sulh Cezaya gelmiş ve suçlu Hasan muhakeme edilmiştir.

Mahkemede safahata göre bu yaralama vak'asının sebebi ve saiki şudur:

Salihî Kazlıçesme ana caddede giderken biraz ilerisinde de birkaç genç kız gitmekte imiş. Bu sırada birdenbire İbrahim oğlu Hasan arkasından gelerek:

— Niyi bu kızların peşinden gidiyorsun? Diye çıkışmıştır. Salihî ise: — Haberim yok. Ben kendi yoluma gidiyorum.

Cevabında bulunmuş ise de daha sözünü bitirmiş meydan kalmadan cebindeki çakısını çeken İbrahim oğlu Hasan kolunu kaldırdığı gibi Salihî'nin omuzuna çakıyı saplayıvermiştir.

Dünkü duruşmada hâdiseye böyle tesbit edilerek âdi cürümden suçlu olan Salihî'nin mahkûmiyetine, ancak sabıksız olmadığı ve yaşı da küçük bulunduğuna için 29 gün hapsine karar verilmiştir.

Hakaretten mahkûm olan kadın Küçükpazarda oturan Zahide, bir masrapa yüzünden ev sahibi Necati ve karısı ile kavga ederek hakaretle bulunmak suçünde adliyeye verilmiş ve üçüncü sulh cezada muhakeme edilmiştir. Zahidenin suçu sabit görülerek 3 gün hapsine 1 lira para cezasına mahkûmiyetine karar verilmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun Büyük Müsameresi

Çağaloğlu Çiçe Saraylar bahçesinde 16/VIII/1941 Cumartesi günü akşamı Fakir çocuklar için Program: İsmail Dünbüllü Suzan Şahin, Necdet Revi Azeri hey'eti, Çin hey'eti

Çin, üstüste iki sigara çti, fakat hiç tesirleri olmadı.

İstiklâl caddesinden geçerken, çirkin bir manzaraya hedef oldu: Sarhoş bir kadın, kolundan yakalamış, düşmemek için Necmiyi kendine destek yapmağa çalışı-yordu.

— Dalgın dalgın nereye böyle paşazadem? Kadının yüzüne baktığı zaman, genzine keskin bir alkol kokusu yayıldı. Allık ve pudradan hakiki şekli kaybolmuş, sarhoş bir kadın çehresi.. gözler sabit, saçları, mantosunun kalkık yakası arasında darımadığın. Ayaklarında bir çift eski soson ve iplik kaçıgını siyah tıra ile tuttuğu ten renkli çoraplar.

Necminin cevap vermediğini görünce, hüviyetini belli etti: — Ne o beğenmedin mi? Sana lâf attık diye âdi bir şey zannettin değil mi? Sen benim gözüme bak-sana. Beyrutlu Hacı Hüseyin be-yin kızını cihan tanır tontonum.

Bu gece canım sıkıldı da şöyle bir

ŞEHİR HABERLERİ

Haliç vapurlarında ücretler indirildi

Denizyolları idaresinin yeni hazırladığı tarife yüzde elli nisbetinde tenzilatıdır

Haliç vapurları Devlet Deniz Yolları İdaresine geçtikten sonra idare bu hat için halkın fevkalade lehinde olan yeni bir ücret tarifesini hazırlamıştır. 20 Ağustosdan itibaren tatbik edilecek olan bu tarife göre Köprü ile iskeleler arasında dört muntakaya ayrılmıştır.

Köprü ile birinci muntaka yani yemiş ve Haliç iskeleleri arasında birinci mevki 5 kuruş, ikinci mevki 3 kuruş, gidis - dönüş birinci mevki 10, ikinci mevki 6 kuruştur. Köprü ile ikinci muntaka yani Kasımpaşa, Cibali, Ayakapı, Fener ve Balat iskeleleri arasında birinci mevki 6, ikinci mevki 4 kuruş, gidis - dönüş birinci 11 ikinci 7 kuruştur.

Köprü ile üçüncü muntaka yani Hasköy, Ayvansaray, Halıcıoğlu, Defterdar, Sütlüce ve Eyüp arasında birinci mevki 8, ikinci mevki 6, gidis - dönüş birinci mevki 15, ikinci mevki 11 kuruştur.

Köprü ile dördüncü muntaka yani Kâğıthane iskelesi birinci mevki 10, ikinci mevki 8, gidis ve dönüş birinci 18, ikinci 15 kuruştur.

Aynı muntaka dahilinde veya karşılıklı iskeleler arasında birinci mevki 5, ikinci mevki 3 kuruştur.

Sübaylar bütün muntakalarda 5 kuruşa seyahat edeceklerdir. Eriler için de ikinci mevki 1 kuruş - tur. 7 ile 10 yaş arasındaki çocuklardan birinci mevki 5, ikinci mevki 3 kuruş alınacaktır. Ta - lebe, birinci mevki 4, ikinci mevki 2 kuruşa seyahat edeceklerdir.

Denizyolları İdaresi Haliç vapurları için aboneman karneleri de yapmıştır. Her biri 10 yaprak olan bu karneler birinci muntakada birinci mevki için 50, ikinci mevki için 30, ikinci muntakada birinci mevki için 55, ikinci mevki 35, üçüncü muntakada birinci mevki 75, ikinci mevki 55, dördüncü muntakada birinci mevki için 90, ikinci mevki için 75 kuruştur.

Devlet memurları için yüzde 30 tenzilatlı 50 yapraklı aboneman karneleri de verilecektir.

Almanya ile ticaretimiz

Yeni müzakerelere Eylülde başlanacak

Almanlarla İstanbulda yakında yeni bir ticaret anlaşması imzalamak üzere müzakerelere başlanacağı ve ihzari mahiyette görüşmelerin başladığı hakkındaki haberler yanlıştır. Alâkadarların verdiği malûmata göre Türk - Alman ticaret anlaşması müzakerelerine Eylül ortalarına doğru Ankarada başlanacaktır. Ticaret Vekâleti Müsteşarı Halit Nazmi şehrimize bu defa hususî olarak gelmiştir.

Alman fabrikalarının uzun müddetleri şehrimizde bulunan müessirleri ile esasen daimî bir temasa mevcuttur. Evvelce Almanya ile imzalanan 3.5 ve 10 milyon liralık ticaret anlaşmaları tesbit edilen karşılıklı mübadeleler henüz tamamen intaç edilememiştir. Mevzuubahis görüşmeler bu işe dair temaslara bir devamdır.

Şehrimize gelmiş olan Ticaret Müsteşarı Halit Nazmi bu meseleler hakkında alâkadarlarla görüş-tükten sonra yakında Ankaraya dönecektir.

İsviçre ile ticaret müzakereleri

İsviçre ile ayın 31 inde biten ticaret anlaşmasının yerine yeni bir ticaret mukavelesi imzalamak üzere Ankarada müzakerelere başlandı öğrenilmiştir.

Beyazıt Çocuk Esirgeme Kurumunun Büyük Müsameresi

Çağaloğlu Çiçe Saraylar bahçesinde 16/VIII/1941 Cumartesi günü akşamı Fakir çocuklar için Program: İsmail Dünbüllü Suzan Şahin, Necdet Revi Azeri hey'eti, Çin hey'eti

Soğutma parası alınmıyacak

Belediye dün şubelere tebliğat yaptı

Bilhassa Adalar ve Beyoğlu semtlerindeki ekser tütüncü, sucu dükkânlarında frijider veya soğuk su içinde muhafaza edilerek biralardan suya başına 2 kuruş «soğutma parası» namile bir zamlı pahalı olarak satıldığı anlaşılmıştır. Aynı suretle kapalı şişe rakı ve saraplara da 1 -2 kuruş zam istendiği görülmüştür.

Belediye Reisiği dün kaymakamlıklara gönderdiği bir emirle gazino ve birahanelerdeki tasdikli tarifelerden başına inhisar mallarının hiçbir bahane ile maktu fiyatından fazlaya satılmayacağını binaenaleyh bu hareketin ihtikâr sayılacağını bildirenek Müddeiumumiliğe teslim olunmalarını emretmiştir.

Mektepler ve Belediye müessesatının kömür ihtiyaçları

Şehrimiz ilmekteplerinde kullanılacak kömürlerin daha ucuz ve iyi olması için badema müteahhitlerden alınmıyarak doğrudan doğruya gazhanelerden temin olunması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Belediye merkez ve şubelerinin kişlik mahrukât ihtiyaçlarının şimdiden temin olunarak depolara konulması tamim olmuştur.

Lise müdürleri toplandı

Lise ve orta mektep müdürleri dün Em'niyeti Halkevinde toplanmışlardır. Bu toplantıda öbür gün başlayacak olan kayd ve kabul işleri hakkında görüşülmüştür.

Asker ailelerine yardımışı

Belediye, nakil vasıtalarına yapıştırılmak üzere pullar hazırladı

Evvelki gün Büyük Millet Meclisinde kabul olunan asker ailelerine yardım kanununun bir iki gün içinde resmî gazetedeki negri ve şehrimiz belediyesine tebliği beklenmektedir.

Bu hususta evvelden icap eden hazırlıklara başlamış olan Belediye Reisiği kâfi miktarda pul bastırmaktadır. Bu pullar vesafî nakliye biletlerine ve elektrik, hava gazı faturalarına yapıştırılmaktadır.

Kırkçeşme suyu kesilen yerler

Hiç bir musluk susuz bırakılmıyacak

Evvelki günden itibaren eksilen Kırkçeşme sularının yerine camilere de «şehir suyu» verilerek hiç bir çeşmenin susuz bırakılmaması Belediye Reisiğince Sular Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Bu suretle Eğrikapı, Edirnekapı, Topkapı ve Balat, Eyüp semtlerinde susuz kalan camilere «şehir suyu» sevki için icap eden tesisat masraflarının belediye ve evkaf idareleri tarafından yarı yarıya ödemesi hususunda da her iki idare arasında bir anlaşma yapılmıştır. Diğer taraftan 20 kadar hususî ve resmi müessesenin de suyu kesilmiştir. Bunlara da peyderpey «şehir suyu» isale olunacaktır.

Belediye Doktorları vazife gördükleri kaza dahilinde oturacak

Belediye doktorlarının behemehal çalışmaları daireye civar yerlerde oturmaları ve teftişe çıktıkları zaman da gittikleri yerleri haber vermeleri lüzumu şubelere bildirilmiştir. Emre göre hiçbir belediye doktoru başka kaza dahilinde ikamet edemeyecektir.

Mercimek fiyatları tesbit edildi

Fiyat Mürakabe Komisyonu dün öğleden sonra toplanarak mercimek fiyatlarını tesbit etmiştir. Ticaret Vekâleti evvelce bütün memleketlere şamil olmak üzere mercimek toptan fiyatlarını kararlaştırmıştı. Komisyon bu fiyatları esas tutarak perakende fiyatları (17.5 - 20) kuruş olarak tesbit etmiştir.

Raşmualimlerin mesken bedeli ve makam zamları

Vilâyetimiz kadrosunda çalışan raşmualimlerden 1938 yılından beri mesken bedellerini ve makam zamlarını alamayanların bu istihkaklarının ödenmesi için münakale suretile tahsisat temin olunması kararlaştırılmıştır. Bu iş Şehir Meclisinin bu devresinde konuşulacaktır.

Üşüyen vücudü birdenbire ısınmırdı ve yokuş çıktığı halde, ininormuş gibi kolaylık hissetti.

Vediyâ bu derece sevdiği için vicdanından utandı. Elde edilemeyecek bir şeye bağlı olmak kadar dünyada daha acı ne vardır?

Ölüm derecesinde bir hasta, kurtulacağını ummakta haklıdır. Anadân doğma bir körün, günün birindedir gözlerinin açılması mümkündür. Fakat karanlıkların adâminin Vediyâ sevmekte devam etmesi çok gülünçtür.

Fatih parkının yanından geçerken, elinde tuttuğu yüzüğe bir daha baktı. Biraz evvel öptüğü bu halka parçası; şimdi, sokmağa hazırlanmış bir yılanın çatalı dili gibi gözlerine dehşet veriyordu. On dakika içinde bu kadar değişmek ne tuhaf. Zeyrek yokuşunda utanarak dudaklarına götürdüğü yüzükten, Fatihde korkmağa başlamıştı.

(Devamı var)

DIŞ POLİTİKA

Hassas noktalar

Yazan: Prof. Şükrü Baban

iki yıla yakın bir zamandan beri devam eden mücadele esnasında, vakit vakit müayyen noktalar büyük bir hassasiyet kesbetti ve dünya efkârı hep o merkezler etrafında döşündü ve konuştu.

Bugünün siyasi endişeleri ise Tahran, Vişi ve Tokyo muhitlerinde tekâşif etmiştir. İran hükümeti Londra tarafından bazı tekliflere maruz kaldığı gibi, Moskovanın da aynı mealde ikazlarına hedef olmuştur. Esasen muhtemeldir ki İngiliz teşebbüsü daha ziyade yeni müttefik Rusyanın arzusuna binaen yapılmıştır. Bolşevizm ile zarurî ittifak Londraya fevkalade istekli olmadığı bazı hareket ve teşebbüslerde bulunmayı istizlam ettirdiği de düşünülebilir ve buna Finlandiya ile siyasi münasebetlerin kesilşi tarzı bir misal olarak alınabileceği gibi şimdi de İran ile nâhoş bir müzakereye girişilmiş olması da bu bakımdan mütalea edilebilir.

Tahran matbuatından anlaşılıyor ki şark komşumuzda asabiyyet ve hassasiyet ziyadedir. Bunu da anlamak ve izah etmek çok güç değildir. Çünkü bu memleket esasen tam otuz dört sene evvel aynı iki büyük memleket, yani Rusya ve İngiltere arasında nüfuz muntakalarına taksim edilmiştir. Çarlar şimali İrana, İngilizler ise cenubi İrana yerleşmek emellerini besliyorlardı. Büyük Britanya kendi hissesine düşen parçada mühim petrol imtiyazları elde etmeye muvaffak olmuştu. Fakat Umumi Harpten sonra Kaçar hanedanını düşürerek devletin idaresini kuvvetli eline alan Âlâ Hazreti Hümayun Rıza Şah Pehlevî bütün memleketi yeni bir can verdi, memleketini en asri cihazlarla destekledi ve bugün her rüzgâra boyun eğmek mevkiinde bulunmayan kuvvetli bir varlık olarak sahneye hazır. İngiliz kabinesi, her tarafa Alman kuvvetleriyle çarpışan Rus kuvvetlerine bir yardım yolu ve şekli aramak ve bulmak mevkiinde görülüyor. Moskova için hayati bir boğuşmanın en mühim günleri gelip çattığı halde müttefik İngiltere ve dostu Amerikadan fîli ve kat'î bir yardım elde edememesi iyi tesirler husule getirmez. Unutmamalıdır ki Rusya'da harbin başlangıcında bir zümre ne bahasına olursa olsun Berlin ile anlaşmak ve muharebeye girmiyerek rejimi herhangi bir imtihana maruz bırakmamak mütaleasında bulunuyordu. Elli gündür Rus ordularının gösterdiği muhteşem mukavemet bu zümrenin mütaleasını haksız çıkaraacak kudrettedir. Bu kudreti daha ziyade takviye için garpten beklenen yardım seyrekle olarak bazı Alman işgali altındaki memleketlerin bombalanmasına ve şimalde Petsamo limanına taarruza inhisar etmek lâzımdır.

Vaşington ve Londra böyle bir ihtimalde gözönünde tutmak mevkindedirler.

Tokyo birinci planda bulunmak gereğini bir aydır hiç kaybetmedi. Götide Japonların Hindicinden sonra Siyama ve belki daha ötelere geçmek üzere hazırlıklarına devam ettikleri anlaşılıyor. İngiliz ve Amerikalılar hele Uzak Şarkta tam ittifak ve işbirliği halinde silâhların karıştırmış bulunuyorlar. Singapurda Amerika tayyare ve donanma parçaları gelmiştir. Amerika halkı istesin veya istemesin Parislik davası münasebetle İngiltere ile askeri ittifak ve işbirliği olacaktır ve Yeni Dünya da bu dansa iştirak edecektir.

Böyle bir ihtimalin tahakkuku takdirinde artık Vişi hükümeti için de kat'î bir durum takınmak saati çalmış olacaktır. Fransız hükümeti merkezinde ecreyan ettiği bildirilen müzakereler bütün bu ihtimallere karşı hazırlıklara ibarettir. Amerikanın harbe girmesile mücadele bünyesi icabı kit'alar arası bir mahiyet alacaktır. O zaman Avrupa'nın garbinde bir nevi çıkartılacak teşkil eden Fransa ya uzak Amerikadan ve yahut yakın ve kit'asındaki Almanyadan birini seçecektir. Hatta o yakın âtide İspanya ve Portekiz de açık bir tavır takınmak mevkiinde bulunabilirler.

(Devamı 3 üncü sayıta)

Karanlıkların Adamı

Yazan: İRFAN DOĞAN

Edebî Roman 34

Keşki Nihadi tanımasaydı. O vakit belki de Vedianın saadeti için, günlerce Allaha yalvarabilirdi. Ve netekim şimdiki kadar yalvarmıştı da.. Fakat, ne yazık ki, onun yalvarmalarının neticesinde, Vediyâ ancak Nihat gibi bir adamın eli uzanmıştı.

Pırlanta gibi bir kız, hakkını daha başka türlü elde etmeliydi. Elmas bir yüzüğü çamura fırlatmak hangi skıllı adamın yapacağı iş - tir? Mükerrrem bey bunu da yapıyor. Nihattan ne bekliyor? Kızını ona vermekte ne elde edecek? Çok meçhullü muadelelerin bile tutulacak bir tarafı vardır. Fakat bunun halledilecek hiç bir yolu

yok. Bir tek şey var: O da Mükerrrem beyin deli oluşu..

Neticeyi bu karara bağlayan Necmi, daha öteye gitmek istemedi. «Belki de yanlış düşünüyorum» diye söylenerek, kafasının işleme hassasını durdurmak için muhit ile oyalanmağa başladı.

Vakit, gece yarısını geçiyordu. Ortalıkta bir tek adam yoktu.

Bir iki saat evvelki sulu kar yerini, tahammülsüz bir ayaza terk etmişti. Evine gidebilmesi için, tramvay beklemesi güçlüğüdü. A - ra sıra yanından geçen taksilere baktı. B'nemesine imkân yoktu. Fa - tihe kadar yürümek mecburiyeti - tinde idi. Üşüyen iğini istemek i -

çin, üstüste iki sigara çti, fakat hiç tesirleri olmadı.

İstiklâl caddesinden geçerken, çirkin bir manzaraya hedef oldu: Sarhoş bir kadın, kolundan yakalamış, düşmemek için Necmiyi kendine destek yapmağa çalışı-yordu.

— Dalgın dalgın nereye böyle paşazadem? Kadının yüzüne baktığı zaman, genzine keskin bir alkol kokusu yayıldı. Allık ve pudradan hakiki şekli kaybolmuş, sarhoş bir kadın çehresi.. gözler sabit, saçları, mantosunun kalkık yakası arasında darımadığın. Ayaklarında bir çift eski soson ve iplik kaçıgını siyah tıra ile tuttuğu ten renkli çoraplar.

Necminin cevap vermediğini görünce, hüviyetini belli etti: — Ne o beğenmedin mi? Sana lâf attık diye âdi bir şey zannettin değil mi? Sen benim gözüme bak-sana. Beyrutlu Hacı Hüseyin be-yin kızını cihan tanır tontonum.

Bu gece canım sıkıldı da şöyle bir

sokağa çıkıverdim. Her gördüğünü ayak takımından mi sanırsın?

— Sen de her gördüğünü dalgın mı sanırsın hanım kız?

Kadın bir kâhkaha attı: — Dalgın değilsin de nesin a - bebeğim.. baksana, kim bilir hangi meyhanede, paltonu unuttuğuna hâlâ farkında değilsin. Man - gal başından kapı dışarı edilmiş kedi yavruları gibi titriyorsun.

— Paltı, malto unuttuğum yok. Canım böyle gezmek istedi sana ne?

Kadın biraz daha sokuldu: — Kandıramazsın civanım. Ha - di işin yoksa beraber gidelim. Bir sigara versene..

— Sigarayı vereyim, fakat be - raber gelelem.

Kadın, sigarayı, kokmuş çığır parçası gibi, kirlî kızıl dudakları arasına yerleştirdi ve Necmiye bir çimdik attı: — Bekliyen birisi mi var?

— Evet, evime gideceğim, evli - yim ben.. — Oh beyim oh, evliyimş. Çok

SON HABERLER

İngiltere Mı-
sırdan
pamuk alıyorMahsulün yarısı Mısır'a
bırakılıyor

Kahire, 12 (A.A.) — Dün öğleden sonra imza edilen bir anlaşma mucibince İngiliz ve Mısır hükümetleri Mısır'ın pamuk mahsulünü yarı yarıya satın alacaklardır. Fiyatlar geçen senekinin aynı olacaktır. Geçen sene İngilizler hemen hemen bütün mahsulü satın almıştı.

Başvekil anlaşma hakkında parlamentoda izahat vererek geçen sene İngilterenin Mısır'dan 25 milyon sterlin kıymetinde 7.800.000 balya pamuk satın alabileceğine ve Mısır'ın ihracat bakımından maruz kalacağı müşküllüğe işaret ederek fiyatların yükseltilmediğini söylemiştir.

Anlaşma mucibince İngiliz hükümeti mahsul üzerinden tahakkuk edecek kârın yarısını Mısır hükümeti de tamamını zırraa iade edecektir.

Mısır hükümeti parlamentoya ayrıca bir kanun projesi tevdi ederek gelecek sene pamuk ekiminin yüzde yirmi beş nisbetinde azaltılmasını teklif etmiştir.

Şilide müthiş
fırtınalar28 kişi öldü, 80
kişi kayıp

Santiago de Chile, 12 (A.A.) — Ofi: Şilinin cenup ve merkezi mntakala, rindaki yağmurlar ve fırtınalar yüzünden 28 kişi ölmüş, 80 kişi kaybolmuştur. Coguambo eyaleti dahilinde kâin Amdallazo kasabasında Transkô nehri taşarak on sekiz kişinin ölümlüne sebebiyet vermiştir. Heyelan neticesinde sekiz amealé toprak altında kalmıştır. Başka bir kasabada da iki kişinin telef olmuş olduğu haber verilmektedir.

Muğlada büyük
bir yangınBir otel, bir ev, se-
kiz dükkân yandı

Muğla, 12 (A.A.) — Dün gece saat dört buçukta köyçeğiz çarşısında bir otelden çıkan yangın sonunda otel ile bir kahve sekiz dükkân ve bir ev yanmıştır.

Cepheleerde vaziyet

Ukrayna harekâtı ne
netice verecek?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
kısmen ayrılmaktadır. Şimal, merkez ve cenup cepheleeri. Şimalde Sovyet ordularına Mareşal Yoroşilof, merkezde Mareşal Timoçenko, cenupta da Mareşal Budyeni kumanda etmektedir. Harbin başladığı yedi haftadadır Almanlar başlıca orta cephe ile meşgul olmuşlardır. Hedefleri Smolensk istikametinde Moskova'yı ilerletmekti. Şimdi Almanlar cenup cephesine dönmüşlerdir. Bunun sebebi Almanlar şu şekilde izah etmektedirler: «Smolensk muharebesi kazanılmıştır. Bunun için şimdi cenupa meşgul olacağız.» İngilizler ise bu Alman iddiasına inanmıyorlar. Cenup cephesinde Rusların müşkül vaziyette bulduklarını kabul etmekle beraber, Almanların Smolensk muharebesini kazandıklarından dolayı değil, orada mühim bir sey elde edemediklerinden cenuba döndüklerini söylemektedirler. İngilizlere göre, eğer Almanlar Smolensk muharebesini kazanmış olsalardı Moskova yolunun açılması icap ederdi. İngilizler, cenup cephesinde vaziyetin Sovyetler için ziyadesiz zor olduğunu kabul ediyorlar. Bununla beraber, Almanların burada kazanacakları bir zaferin Sovyet mukavemetini kırmak neticesine varamayacağını söylüyorlar.

Cepheleerde dünkü harekât hakkındaki haberlere gelince, Alman tebliği harekâtın müsait surette inkişaf etmekte berdevam olduğunu, Sovyet tebliği ise malûm istikametlerde muharebelerin deva-

Gestapo

Almanya'da tet-
hiş hareketleri
yine başladıTemmuzda 500 kişiyi
kurşuna dizdiler

Moskova, 12 (A.A.) — Ofi: Tass ajansının Bern'den öğrendiğine göre, Almanya'da Nazi aleyhtarlığı faaliyetinin artması yüzünden Gestapo kitle halinde tevkihfatta bulunmaktadır. Söylenildiğine göre, yüzlerce kişi muhakeme edilmeden kurşuna dizilmektedir. Eyaletin Almanca itişar eden gazeteleri, sabotaj hareketlerinde bulunan veya fesad çıkaran kimselerin idama mahkûm olduklarını bildirmektedirler. Bu haberlerden anlaşılacağına göre, Temmuz ayı içinde beş yüz kişi idam edilmiştir.

Yunanistandaki
KomünistlerBunların tecrit kamp-
larına gönderilmeleri
kararlaştırıldı

Roma 12 (A.A.) — Ofi: Atina'dan Messagero gazetesine bildirildiğine göre, Yunan makamları polislik teklifi üzerine komünistleri bir tecrit kampına sevketmeğe karar vermiştir.

Musolini Romaya
döndü

Roma 12 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Mussolini Rimini'den tayyare ile Romaya dönmüştür.

Hassas noktalar

(Baş tarafı 2 nci sayfada)
Yeni Dünyanın mücadeleye iştiraki insafsız, uçsuz, bucaksız habî cihanşümül bir kalıba sokacaktır. Danzig ve Koridorda Almanya ve bir mürr hakki tanınması veya tanınmamasından başlayan kıvılcım yavaş yavaş bütün Avrupaya, Balkanlara, Afrika'ya ve Asyaya şimdi de bütün dünyaya sirayet yolundadır. Bu ihtiras tufanında dur kumandasını verecek cihanda maddî ve manevî hiçbir kuvvet kalmadı mı?

Hüseyin Şükri BABAN

Hindistanda
çekirgehücumu başladı
Bir mil murabbaında
24 milyon

çekirge bulunmuş

Simla 12 (A.A.) — Hindistanın şimali garbisinde çekirgelerin tehdidi artmıştır.

Kanadada gemi
inşaatı programıGelecek seneye
kadar 100 ticaret
gemisi yapılacak

Londra 12 (A.A.) — Kanada torpido muhrıbi inşasına ve gelecek sene bir milyon tonilatoluk ticaret vapuru denize indirilmesine ait bir proje hazırlanmaktadır. M. Makdonald, Kanada donanma genelkurmay başkanı Kontramiral Nelles, bahriye nazırı M. Aleksander ve bahriye nezareti erkânı bu hafta Londrada müttetik harp gayretlerinin bu yeni inkişafı üzerinde görüşmektedirler.

M. Makdonald gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki,

Bu inşaatın tahakkuku için icap eden teknik yardımın İngilizler tarafından temin edileceğini ümit ediyorum. İnşaat programının tatbikine bu yaz başlanmıştır. İnşa edilmekte olan ilk gemi bu sene nih sonundan evvel hazırlanmış olacaktır. Gelecek sene yüz kadar ticaret vapurunun denize indirilmiş olacağı tahmin edilmektedir. Gelecek sene bir milyon tonilatoluk vapur denize indirildiği zaman yeni plân tam verimi ile faaliyet geçirilmiş olacaktır. Ve onu takip eden senede de bu miktarın arttırılacağına şüphe yoktur.

Romanyada
millî istikrazAna Kraliçe yarım ve
Kral 1 milyon verdiler

Bükreş 12 (A.A.) — Ofi: Dün akşam nazırlar meclisi reis vekili Michel Antonesko, millî istikraz iştirak etmeleri için Romanyalılara hitaben söylemiş olduğu bir nutukda devlete riayet ettirilecek yegâne emil olan kuvvetli bir ordunun hattıharp gerisindekilerin tasarruflarını feda etmeleri sayesinde meydana gelebileceğini beyan etmiştir.

General Antonesko'nun hitabesini hatırlatan ve Kral Michel'in bir milyon ve Valide Kraliçenin 500 bin vermiş olduklarını haber veren hatip, şu sözleri ilâve etmiştir:

Askerler, hayatlarını feda ettiler. Kendilerine ebedî bir minnettarlık medyunuz. Onlara layık vatan daşlar olduğumuzu göstermeli ve bütün Rumenlerin millî vadedetini temin etmemiz lazımdır. Ordumuzu yeni baştan vücude getirmemiz, tamamilen harap edilmiş olan Rumen topraklarını yeniden imar etmemiz lazımdır. Besarabiyada hiç bir şey kalmamıştır. Her şeyi yeniden yapmak icap ediyor. Bizden yardım bekleyen kan kardeşlerimizi iskân etmek için onların evlerini yeniden inşa etmemiz icap eder.

Avustralya
BaşvekiliLondraya sür'atle ha-
rekete karar verdi

Melbourne, 12 (A.A.) — Fevkalâde hal dolayısıyla toplanan nazırlar meclisinin ittifaqla aldığı karar üzerine Avustralya Başvekili Menzies biran evvel Londra'ya hareket edecektir.

Bir gece bekçisi
istiyoruz

Gazetemiz İdarehanesinde geceleri sabaha kadar çalışmak üzere bir gece bekçisine lüzum vardır. Taliplerin gazetemiz bünyesindeki müracaatları.

ESRARENGİZ DANSÖZ

Zabita Romanı: 38
Türkçesi M. Feridan

Şahsî bir düşmanı mı var? Fakat onun gibi bir banker oğlu böyle bir düşmanı tevki ettirebilecek vaziyettedir.

«Bu adam yalnız Pariste değil trenin içinde, hattâ Liej'de de korkuyordu... Bundan da nâladım ki onu tehdit eden bir şahs değil bir teşekkül, hattâ beynelmil bir teşekküldür.

«Zengin olduğunu unutmuyalım. Parasında gözü olan haydutların onu ölümlü tehdit etmeleri için hiçbir sebep yoktur. Herhalde böyle bir şey olsaydı onları polise haber vermek suretili tehlikeyi ızale ederdi. Halbuki bu adam, polis peşinde dolaşırken bile korkuyordu. Demek ortada bir tehlike var, öyle bir tehlike ki her yerde, her an mevcuttur...»

«Gizli bir cemiyete giren ve o cemiyetin sırrını ifşa ettiği için idama mahkûm edilen bir adamı benzemiyorum mu? Tamamile... Bu gizli cemiyet ne olabilir?... Meselâ bir casus teşkilâtı olamaz mı?... Casusluk servisinde birçok Yunanlılar var... İkinci şube harp esnasında Grafopulos'un babasının ne yaptığını bize söyleyebilir...»

«Öyle farzedelim ki oğlu gizli bir cemiyetin sırrını ifşa etti, yahut ta sadece bıkarak cemiyetten ayrılma istedi. Bu fikrini öğrenince onu ölümlü tehdit ettiler. İdam hükmünün er geç infaz edileceğini bildirdiler. Bu vaziyet karşısında telaşa düşerek bana müracaat etti. Fakat müracaatının ertesi günü bunun faydasız olamayacağını anlıyarak korkudan deli gibi ne yaptığını bilmez bir hale geldi. Bunun aksi de mümkün değildir.

Bu sözleri dikkatle dinleyen Delvin hayret etti:
— Aksi mi dediniz?... İtiraf

ederim ki niç bir şey anılamadım...

— Grafopulos'un tipi, şumarık bir atle çocuğu tipidir. İşi gücü yoktur. Seyahatlerinden biri esnasında amatör veya heyecan meraklısı ifatle herhangi bir çeteye, gizli bir teşekkül veya casus şebekesine giriyor ve seferlerine körü körüne itaat etmeğe taahhüd ediyor. Günün birinde ona bir adam öldürmesini emrediyorlar...

— Ve o zaman da polise müracaat ediyor, öyle mi?

— Beni iyice dinleyiniz! Meselâ ona burada, Liejde bir adam öldürmesini emrediyorlar. Halbuki o Paristedir. Kimse ondan şüphelenmiyor. Fakat bu emre itaat etmek istemediği için polise müracaat ederek kendisini takip ettiriyor. Sonra telefonunu açarak şeriklerine kendisine tahmil edilen işi başaramıyacağını çünkü polislerin peşinde dolaştığını söylüyor. Fakat şerikleri buna ehemmiyet vermiyorlar ve verilen emrin yerine getirilmesinde ısrar ediyorlar... Bu ikinci faraziye... Ya bu iki faraziye den biri doğrudur, yahut ta bu adamın deli olduğunu kabul etmek lazımdır ki bu takdirde öldürülmesi için ortada bir sebep göremiyorum!

Komiser Delvin bu fikre pek de iştirak etmemekle beraber:
— Şayanı hayret! dedi.

— Hulâsa Grafopulos burada ölmeğe veya birini öldürmek için Paristen yola çıktı. Ve Megre'nin piposu tütmeye devam ediyordu. Bu sözleri en tabii sesle söylemişti.
— Neticede kendisi katledil-

YURDDAN PORTRELER

Şifa Kaynağı Gönen

Fıskıran kaynar sudan istifade için kaplıca civarına parasız bir çamaşırhane yapıldı

Gönen, (Hususi) — Göneni bilmiyen hiç değilse ismini olsun işitmiyen hemen hemen yok gibidir. Çünkü: Merhum muharrir Ömer Seyfettin, doğduğu ve çocukluğunun en güzel hatıralarını geçirdiği bu şirin kasabadan mektep kıraatlerinde ve diğer yazılarında daima bahsetmiştir...

Burası büyük edibin yazdığı gibi hakikaten güzel ve şirin bir yer. Bilhassa bütün memlekette tanınan kükürtlü kaplıcaları cidden şifa membaı, hergün yüzlerce derthli insan gelip gidiyor. Kaplıcaların içinde muntazam iki otel var. Belediyenin buraya epey para sarfettiği muhakkak. Burasını belediye kiraya vermiş ve üç senede (15) bin lira gibi mütevazi bir kira almaktadır.

Banyoların yakınında yine belediye tarafından yapılmış asri bir çamaşırhane var, bunun suyu da yerden çıkan kaynar sudur. Burada halk ve bütün civar köylüleri çamaşırlarını parasız olarak yıkamaktadır. Masrafsız çamaşırhane... Cidden iyi bir buluş.

Belediyesinin varidatı bu ayarda kasabalara nazaran oldukça geniş, senelik varidat (40) bin liradır.

Her sene burada kurulan meşhur hayvan panayırı da (5) bin lira hasılat getiriyor.

1934 senesindenberi Belediye Reisliğini yapan Bay Hakkı kazada göze çarpar yenilikler yapmış, denemek derecede mükemmeldir.

Kazada sıhhi vaziyet fevkalâde denecek deede mükemmeldir. Belediye ve hükümet doktoru Bay Cemaladdin Aygen ile sıhhiye memuru Bay Hakkı bu neticeyi yaratmak için ellerinden geleni yapmışlar ve yapıyorlar.

İnsan böyle her müşküli yenmesini bilen yaratıcı kabiliyette memurları gördükçe memleket namını iftihar duyuyor. Anadoluda bil-



Üstte: Gönenin modern kaplıcaları. Alttı: Yeni yapılan parasız çamaşırhanenin dahili

hasa sıtma bulunan yerlerde tabâka göstermesinin kıymetini bahabedin ve belediyenin vazifesini ralarda bulunmayınca takdire imhakkile yapması ve halka yakın kân yoktur.

M. K.

Büyük tarihi roman:148

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Mithat Paşa hakkında mir'atı hakikatin yazdığı kaydetmekle iktif aediyorum. Hatâ ve sevabı mir'atı hakikat sahibine aittir.

Şeyhülislam Hasan Hayrullah Efendi gelince, Hasan Hayrullah Efendi de aslen Anadoluludur. Sultan Aziz'in imamlığında bulunmuştur. Âlim ve fadîl bir zatıdır. Cür'etkâr ve cesur bir şahıstır. Vâsi malûmata sahip nazif ve vakur bir adamdır.

Görülüyor ki, Mahmud Nedim Paşaya ve tevabiine karşı koymak isteyen zevat hep seçilmiş ve erbabı namus ve iktidardan idiler.

İşte Sultan Abdülâziz, Mehmet Rüşdü ve Hüseyin Avni ve Mithat Paşaları mevki iktidara getirmekle efkârı umumiyeyi temin ve teskin ve kendisine müntesib birini makamı meşihata çıkarmakla softaların heyecanını teskin ederim fikrinde bulunmuştu.

Yani, Sultan Aziz, Mithat paşaları, Hüseyin Avni paşaları, Şeyhülislam, Rüşdü paşaları istemiye istemiye bizzarure mevki iktidara getirmişti.

Padîşah, bu zevatın kendisine düşman olduklarını biliyordu.

Hattâ, padîşah Rüşdü paşaya sadarete getirdiği zaman iğbiramını saklamıyarak şunları söylemişti:

— Sizi halk istediğinden memur ettim!

Padîşahın, yeni sadrazamına karşı söylediği bu söz ağırdu. Yani, ben seni istiyerek getirmedim. Ve size itimadım yoktur. Fakat, halk ve softalar ayaklandı, ben de bilmeceyriye halkın dileklerini yerine getirmek ve heyecanı teskin etmek üzere size mevki iktidara getirmeğe mecbur oldum. dmiştî.

Fakat, çok zeki ve müdebbir olan Mehmet Rüşdü paşa, padîşaha cevap verirken müşkülât çekmedi.

— Söyle cevap verdi:
— Efendimiz halk bizi ne bilsin iştiharı namımız tevaccühatı şahâneniz semeresidir.

Lâkin padîşah sözlerini tekrar etmişti:

— Sizi halk istediğinden memur ettim.

Padîşahınbu kat'î sözlerinden yeni vükelânın ve sadrazamın unvanıyacakları anlaşılabilir idi.

Filhakika birkaç gün sonra yine tarafı padîşahiden Mahmud Nedim paşaya sadrazamlık teklif olunduğu fakat onun Mehmet Rüşdü ve Hüseyin Avni ve Mithat paşalar İstanbuldan sürülmedikçe sadrazamet makamını kabul edemeyeceğini

ileri sürmesi ve buna da padîşahın cesaret edememesi sebebiyle yeni vükelâ yerlerinde kalmışlardı.

Hüseyin Avni paşa, sarayda ne olup ne bittiğini günün gününe haber almakta idi. Hafız Mehmet bey ve Arzıniyaz paşalarına her olan biteni yetiştiriyorlardı.

Yeni vükelâ mevkie gelir gelmez. Mahmud Nedim paşa, Valide Sultana gelerek ağlamış ve sızlamıştı.

Paşa şöyle söylüyordu:
— Sultanım! Maazallah! Bu serirler efendimize bir hal ederler. bu muhakkaktır. Bir an evvel çarelerini bakılmak gerek.

Valide Sultan dayanamamıştı. Mahmud Nedim paşanın söyledikleri doğru idi. Hemen oğlunun huzuruna girerek paşanın söylediklerini arzletmişti.

Fakat padîşahın mahremi esrarı olan hazinedarı kapı önünde nöbet bekliyordu. Kendisi nöbet beklemese bile muhakkak kendi bendelerinden kalfalar nöbet tutuyorlardı.

Bunlar, Valide Sultanla padîşahın neler konuştuğuna harfiyen vâkif oluyorlardı.

İşte, bu haberler olduğu gibi Hüseyin Avni paşaya nakloluuyordu.

Arzıniyaz kalfa ile Hüseyin Avni paşanın arasında münasebet derindi. Ve hususî mahiyette idi.

Sultan Aziz, güzel gözdesini bazan tebdilî kıyafet ettirecek saraydan salıverirdi. Etrafta ne var ne yok anlamaya sevkederdi.

Arzıniyaz, vükelâ ve rical konularının dolmuş günlerce malûmat toplar, bunları padîşaha bildirirdi.

Hüseyin Avni paşa ile Arzıniyazın münasebatı ilk seraskerliği zamanında olmuştu. Bir gün selâmlık resminde Hüseyin Avni paşa, askerlerinin başında padîşahı karşılamak ve etraftaki nizâm ve intizamı tesis etmek üzere dolaşırken gözleri, insanı derinden çeken bir çift iri elâ gözle karşılaşmıştı.

Saraydan selâmlık resmini seyretnmek üzere gelen landon içinde bulunan Arzıniyaz güzel gözlerini paşaya dikerek hafif gülümser bir hal almıştı.

Hüseyin Avni paşa, iri yarı müşekkel ve güzel bir adam olduğundan hazinedar ustanın hoşuna gitmişti.

Arzıniyaz, yaşça biraz geçkin idi. Otuz, otuz beş yaşında vardı. Fakat, on sekiz yirmi yaşında bir genç kız kadar taravetdardı.

(Devamı var)

Sovyet tebliği(Baş tarafı 1 inci sayfa da)
şam neşrolunan Sovyet tebliği:11 Ağustos günü, Soltis, Smo-
lensk, Bielacerkof ve Uman istika-
metlerinde kit'alarımız düşmanla
muharebelere devam etmişlerdir.Hava kuvvetlerimiz düşman pi-
yade ve zırlı kit'alarına darbeler
indirmeye devam etmişler, tay-
yare meydanlarında tayyarelere
taarruz etmişler, Tuna üzerinde
büyük Çernovodi simendifer köp-
rüsünü ve Köstence vapurları
bombalamışlardır. Köprü tahrip
edilmiştir.10 Ağustos günü 38 düşman tay-
yaresi tahrip edilmiştir. Biz, 25
tayyare kaybettik.Şimdi alınan kat'ı malumata gö-
re, 10/11 Ağustos gecesi Moskova
karşı Almanların yaptığı hava ta-
arruzunda evvelce bildirildiği gibi
düşmanın pek değil, altı tayyaresi
düşürülmüştür.Geçen gün 60 ilâ 70 Alman ve
Fin tayyaresi Murmansk mntaka-
sına kitle halinde taarruz teşeb-
büsünde bulunmuşlardır. Düşman
tayyare müfrezeleri zvalarımız ta-
rafından önlenmiş ve şiddetli hava
muharebeleri olmuştur. Daha ilk
şiddetli taarruzda tayyarelerimiz
düşman harp nizamını bozmuş ve
Alman - Fin tayyarelerinin idaresi
parçalanmıştır. Düşman tayyareleri
küçük gruplara dağıtılmıştır.
Düşmanın iki bombardıman tay-
yaresi evvel içinde düşürülmüş
ve diğer ikisi de ciddi hasara uğ-
ratılmıştır.**MOSKOVA BOMBALANDI**
Moskova 12 (A.A.) — Ofi: Dün
gece Alman tayyareleri tarafından
yapılan akın neticesinde birkaç
ev harap olmuş ve birkaç kişi öl-
müştür.Negredilen resmi tebliğde şun-
lar ilâve edilmiştir:Dün gece Moskova üzerine akın
yapmak teşebbüsünde bulunan Al-
man tayyareleri hedeflerine var-
madan dağıtılmışlardır. Ancak ba-
zı münferit tayyareler, hükümet
merkezinin üzerine infilâk boma-
balar atmağa muvaffak olmuşlar-
dır. Birkaç ev harap olmuştur. Hiç
bir yangın çıkmamıştır. Birkaç ki-
şi ölmüştür. Bir Alman tayyaresi
düşürülmüştür.**İngiliz tayyareleri**(Baş tarafı 1 inci sayfa da)
zun mesafeli bir Alman savaş tay-
yaresi dün Atlantikde Cadix'in
500 kilometre kadar garbinda 8.000
tonilatoluk bir İngiliz petrol gemi-
si batırmıştır. Geminin beraberin-
de seyrettiği kafil kuvvetli bir hi-
maye altında bulunmakta idi.**SÜVEYS BOMBALANDI**
Berlin 12 (A.A.) — D. N. B: Al-
man savaş tayyareleri, dün gece
Süveys Emanına hücum etmiş ve
10.000 tonilatoluk bir ticaret va-
purunun, kıçına tam bir isabetle
ve 6.000 tonilatoluk diğer bir ti-
purunun, arkasına tam bir isabetle
ciddi hasara uğratmıştır. Süveys
civarında bir benzın deposu, is-
malıye civarında projektör mev-
zileri ve aynı zamanda Port - Sa-
id limanı bombardıman edilmiş-
tir.Bir tayyare meydanında, bara-
kalarda yangın çıkarılmıştır.**Alman tebliği**(Baş tarafı 1 inci sayfa da)
yolu münakalat merkezlerini bom-
bardıman etmişlerdir. Demiryol-
larında büyük yangınlar ve şid-
detli infilâklar müşahade edilmiş-
tir.**İHATA HARBİ NETİCELENDİ**
Budapeşte, 12 (A.A.) — Macar
telgraf ajansı bildiriyor:Alman tebliği, Kiyefin cenubun-
daki büyük ihata muharebesinin
bittiğini bildirmiştir. Sovyet kuv-
vetlerinin imhası ve silâhtan tec-
ridi yapılmıştır. Şimdi arazi düş-
man kuvvetlerinin döküntüsünden
temizlenecektir. Kit'alarımız bu
hususla faal bir surette çalışmak-
ta ve harekâtın müstakbel safha-
sına hazırlanmaktadır.Çevrilmeyen düşman kuvvetleri
çamurlu bir arazide çekilmek için
büyük gayretler sarfetmektedirler.
Başka yerlerde idaretsiz kalan ve
gevrilmiş bulunan düşman kit'a-
ları mukavemete devam etmekte-
dir.Helsinki, 12 (A.A.) — D.N.B:
Resmî Fin membarlarından bildi-
riliyor:Şimdiye kadar av tayyarelerimiz
ve hava dâfi bataryalarımız düş-
manın 262 tayyaresini düşürmü-
ştür. Düşman hava meydanlarının
bombardımanı esasında hasara
uğratılan veya tahrip edilen düş-
man tayyareleri bu rakama dahil
değildir.Bahriye topçumuzun muhtelif sil-
âhları ile mayın, torpil, denizaltı**Mareşal Peten**(Baş tarafı 1 inci sayfa da)
Fransız milletine yapacağı beya-
natta bu tebliğlerin ne olduğunu
bizzat kendisi bildirecektir.

MESAJ

Vişi 12 (A.A.) — Mareşal Peten
Fransızlara hitaben radyo ile bu
akşam saat 21 ve 23 de verilecek
bir mesaj neşredecektir.**VEYGAND TOPLANTIYA
GİRMEDİ**Londra 12 (A.A.) — Vişiden ha-
ber alındığına göre general Vey-
gand Fransız kabinesinin dünkü
toplantısına iştirak etmemiştir.General Veygand bu içtimadan
evvel Cezaire hareket etmiştir.Berlin 12 (A.A.) — Fransız hü-
kûmetinin niyetleri hakkında ha-
riçte çıkarılan sayıalar «tecrübe
balonu» suretinde tavsif edilme-
ktedir.Alman ve Fransız hükûmetleri
muhtelif meseleler hakkında dai-
mi temas halinde bulunmakta ve
Berlinin siyasi mahfillerinde Vişi
hükûmetinin vaziyetine dair ha-
riçte yapılan teftişler sükûnetle
takip edilmektedir.Alman hariçye nezareti, zemi-
ni yoklamağa istihdaf eden bu say-
yalar hakkında azami ihtiyatlı
hareket etmelerini gazetecilere
tavsiye etmiştir.**İNGİLİZ NOKTAİ NAZARI**Londra 12 (A.A.) — Amiral Dar-
lan'la general Veygand ve mare-
şal Peten arasında cereyan eden
görüşmelerle Kazablanka, Dakar
ve Fransız Afrikası limanlarına
mütedaer olarak Almanlar tarafın-
dan yapılan yeni tazyik karşısın-
da Fransızın alacağı vaziyet hak-
kında henüz bir şey bilinmemek-
tedir. Vişi hükûmetinin işbirliğin-
de Almanların ümit ettiği kadar
ileri gitmek hususunda tereddüt
göstermeleri imkân dahilindedir.Çünkü şimdiden halkın teveccü-
hüne mazhar olmanın bu hükû-
metin, yibi bir işbirliğine tevessül
etmekle itibarını arttırmayacağı
şüphesizdir. Fakat bütün tehlike-
leri bilmekte beraber mareşal Pe-
ten'in şimdiki mukavemet edimeye-
cek kadar ileri sürüklenmiş olma-
sı da muhtemeldir.**Fransanın si-
yasî programı**Mareşal Peten hükûmetin
derhal tatbik edeceği siyasi
hareket programını aşağı-
daki 12 nokta halinde bildir-
miştir:1 — Gayri meşgul mnta-
kada bütün partilerin ve si-
yasî teşekküllerin faaliyeti ö-
ne nihayet verilmiştir.2 — Parlâmento âzasına
verilen tahsisat kaldırılmıştır.3 — Farmason memurlara
karşı zecri tedbirler alınacak
ve yüksek rütbeli masonlar
umumi hizmetlerden çıkarıl-
lacaktır.4 — Lejyon, gayri meşgul
mntakada millî inkilâbın en
iyi bir işçisi olarak kalmakta,
fakat hükûmete tâbi bulun-
maktadır.5 — Polisin faaliyet vası-
taları bir misli arttırılacak-
tır.6 — İdarede kırtasiyecilik
zihiyetini kırmak ve gizli
cemiyetlerin faaliyetinin ö-
nüne geçmek için komiser-
ler tayin olunacaktır.7 — Prefelerin salâhiyet-
leri takviye edilecektir.8 — Pek yakında bir iş-
yasası neşredilecektir.9 — Ekonomik teşkilât mu-
vakkat statüsü tadil oluna-
caktır.10 — İlaşe teşkilâtı deği-
şilecektir.11 — Felâketin mes'ulleri-
nin muhakemesini sür'atle-
tirmek maksadile bir siyasi
adalet konseyi kurulacak ve
bu konsey, 15 İlkteşrine ka-
dar mareşala tekliflerini bil-
direcektir.12 — Bütün nazırlar ve
yüksek devlet memurları,
mareşal Petene sadakat ye-
mini edecektir.bombaları ve saire ile 15 düşman
vapurunun batırıldığı muhakkak-
tır. Batan vapurlar arasında üç de-
nizaltı, iki küçük harp ve altı tane
nakliye gemisi vardır.Finlandiya sahili açıklarında
daima görülen tahta parçaları, kü-
rekler ve cankurtaran yelekleri
doğrudan doğruya müşahade edil-
en rakamlardan daha büyük
miktarında düşman gemisi batırıl-
dığı zannını vermektedir.**Nohudun azamî
satışı**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

kilosunun top'ân fiyatı azamî 13,
«on üç» kuruştur. 1941 Temmuz-
nun son haftasındaki fiili vaziyete
göre daha aşağı toptancı fiyatı câ-
ri olan istihsal mntakalarında ise,
azamî fiyat, aynen câri olan fiyat-
lardır.2 — Diğer bilûmun müstehlik
veya istihsalı kendi istihlakine yet-
miyen mntakalardaki vilâyetler-
de nohudun toptan fiyatları, mu-
tad surette o mahallin istihlakini
en çok temin eden istihsal mnta-
kasından hakikî nakil ve anba-
lâj masraflarının ilâvesi suretile
bulunur.3 — Birinci fıkrada mevzuubahs
toptan azamî fiyat yüzde 5 nisbe-
tinde toplayıcı ve toptancı kârını
ihtiva etmektedir.4 — Nohudun bütün memleket
dahilinde müstehlik fiyatı toptan
fiyatlara azamî yüzde 15 nisbetin-
de bir perakendeci kâr ilâvesi su-
retile bulunur. Bu perakendeci his-
sesi azamî nisbet olup, mutad su-
rette daha dün bir kâr yüzdesile
çalışan yerlerde yine bu eski nis-
betlerin devam ettirilmesi matlûp
tur. Yarı toptancıların da faal bu-
lunduğu yerlerde, bunların hisse-
si, toptancı ve perakendeci yüzde-
leri meydanında teamüle göre taf-
rik edilecektir.İhtiyacı kendi mntakasından
tedarik eden şehirlerde müstehlik
fiyatları yalnız perakendeci kâr
yüzdelelerinin ilâvesile taayyün e-
der. Müstehlik mntakalardaki şe-
hirlerde müstehlik fiyatları ayrı-
ca toptancı hissesile ikinci fıkrada
mezkûr masrafların hesabına katıl-
masile taayyün eder.Yukarıda esasları vaz'olunan fi-
yatlar natürel temiz nohudun çu-
valsız azamî satış fiyatları olup,
nohudun diğer neveleri birinci fık-
radaki esas fiyatlar mütenasiben
mutad fiyat fıkralarına göre tesbit
lunur.6 — Her türlü nohudun müstah-
sil mntakalarda müstahsil, top-
tancı ve perakendeci ve müsteh-
lik mntakalarda toptancı ve pe-
rakendeci azamî satış fiyatları yu-
karıdaki fıkralar hükûmlerine gö-
re mahallin fiyat mürakabe komis-
yonuna tesbit edilerek ticaret ve
kâletine bildirecek ve aynı za-
manda ilân olunacaktır.7 — Perakendeci azamî satış fi-
yatlarının hesaplanmasından kü-
surların 50 santime veya vahide
yuvarlatılması muvaffaktır.8 — Bu suretle ilân edilecek fi-
yat hadlerinden herhangi bir su-
rette fazla fiyat teminine gidilen
hakkında millî koruma kanunu-
nun hükûmlerine tevfiakan ceza-
landırılmak üzere kanunî takibat
yapılacaktır.**Yüksek tahsil
talebe kampları**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

lebesinden ikmalî olanlar kamplarını
birinci devrede yapacaklardır.4 — İstanbultaki kamp yatılı de-
ğildir.5 — Ankaradaki bütün Yüksek okul-
ların kampa tâbi talebeleri kamplarını
10 - 30 Eylül arasında ikinci devrede
çadır ortuğahına yatılı olarak yap-
acaklardır. Bu gibilerin nihayet 8 Eylül
1941 tarihine kadar kayıt için Ankara
Tahsil Taburı Komutanlığına müracaat
etmeleri lâzımdır.6 — Bütün Yüksek Okullarla baş-
ta, atış vazifelerini derslere kaşı-
diktan ve nazarı olarak yetiştirildikten
sonra yapacaklardır.**Günün tenkitleri**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

ret teşkil edecek midir?

Meselenin ruhu yine Ceza
Kanununa dayanıyor. Filvaki
meselenin ruhu ticaret namusu,
ticaret terbiyesi, ticaret şerefi-
dir; kanunlar bu namusu, bu ter-
biyeyi, bu şerefi ne verir, ne de
idame edebilir; böyle olmakla
beraber muhtekirlere karşı tat-
bik edilen cezaların pek de ağır
bir ceza olmadıkları anlaşılıyor.İdam cezaları verryüzünde
katli kaldıramamıştır, kaldıra-
mamıştır amma;Eğer ceza kanunlarında ka-
tillere ağır hükümleri ihtiva e-
den maddeler bulunmasaydı,
katillerin sayısı yine de çoğal-
mazdı!Diyebilir miyiz? İdam katli
yok edemeyiz ama, cinayet
sayısını muhakkak ki azaltmış-
tır.Bize ihtikârla savaş sefer-
berliği ceza kanunu maddelerine
de ilân edilmeli, muhtekirlere
tatbik edilecek maddeler, idama
kadar varan şiddetli hükümleri
ihtiva etmelidir.**Vişi ne yapacak?**

(Başmakaleden devam)

paratorluğunu her kime karşı o-
lursa olsun müdafaa edeceğini ba-
ğara bağrı söyledikten sonra,
«Hindiciniyi müdafaa için Japonya
ile işbirliği formülünü kabul et-
mekle bunun mantiki silsile halin-
de devamını da peşin olarak kabul
etmiş demektir. Şimdi Almanya da,
Japonya gibi, Tunustaki Bizert'in,
Cezayirdeki Oran'ın ve Garbi Af-
rikadaki Kazablanka ile Dakar'ın
Anglo - Sakson tehlikesine maruz
bulduğunu söyler ve beraberce
müdafaausunu teklif ederse Vişiyi
kendi mantığı ile ilzam ve iskât
etmez mi?Vişi, Hindiciniyi müdafaa için
Japonya ile işbirliği yapmak for-
mülünü dâhiyane bir buluş san-
mıştı ve bunu böyle tasvir edenler
de olmuştu. Görülüyor ki bu buluş
Fransız müstemleke İmparatorlu-
ğunun çözümlüğü ve tasfiyesi için
hakikaten dâhiyane sifata layık
olmak istidatındadır. Çünkü harbi
Almanya kazandığı takdirde, bu
kıymetli müstemlekelerden Fran-
saya pek az bir şey bırakılacağı
gibi, İngiltere kazandığı takdirde
de, bütün mühim üslerini kendi
rizasıile İngiliz düşmanlarına teslim
eden Fransaya Londra, elbette
şükran ve menfaatlerini arzmeti-
yecektir. İngiltere, bir karşı to-
prak ilhak etmeyeceğini söylediğine
göre, Şimali Afrika'ya muhtariyet
verilmesi, Garbi Afrika için de me-
sela eski Tansa gibi milletler arası
bir idare şekli kabul edilmesi, ne-
den mümkün olmasın?Bugün için, Şimali ve Garbi Af-
rikadaki üslerin Mihverin eline
geçmesi gerek Akdeniz ve Libya-
daki harbin, gerekse Atlantik mey-
dan muharebesinin cereyanı baki-
mından büyük ehemmiyeti haiz-
dir. Almanya, bu üslerle yerleştiği
takdirde, mühim sevkulceysi isti-
fadeler temin edecektir. Ve üstel-
ik, bir de Fransız donanmasının
bakiyesini de ele geçirirse, İngilte-
re için yeni gailer ve tehlikeler
başgöstermektedir. Vişideki mareşal-
lar, amiraller, generaller, bu çok
güç, ve çok tehlikeli vaziyetten,
bakalım, nasıl sıyrılacaklar?

Abidin DAVER

Bulgar ordusunda

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Dnevnik gazetesi bugün iddia
nameyi neşretmiştir. Bu iddianın
nazaran eski İngiliz ataşemi-
literi albay Ross bilhassa yahudi-
lerin yardım ile siyasi, askeri ve
iktisadi haberler vermek için bir
gebeke kurmuştu. Bundan başka
bu ajanlar sabotaj hareketlerinde
bulunmakta taviz edilmişlerdir.Sekiz mazzundan yedisi mev-
kuf bulunmaktadır. Dö Gol'un
Bulgaristandaki başlıca ajanı olan
Fransız - yahudisi İsidar kaçma-
ya muvaffak olmuştur.**EDEN'İN NUTKUNUN
AKİSLERİ**Sofya 12 (A.A.) — Ofi: Avam
Kamarasında Eden tarafından Bul-
garlar aleyhinde yapılan beyanat
Bulgaristanda infialli teftişlere
yol açmağa devam etmektedir.
Gazeteler, İngiltere aleyhinde nu-
tuklar ve makaleler neşretmekte-
dirler.Asedovgrad'da talebe kongresi-
nin açılışında dahiliye nazırı Gab-
rovski tarafından söylenen nutuk
İngiltere aleyhine nümayişlere
yol açmıştır.Matbuat, dahiliye nazırı tarafın-
dan söylenen nutkun İngilterenin
Bulgaristana karşı daıma hasma-
ne hareketlerde bulunduğuna da-
ir olan kısmında ve Edenin tehdit-
lerinde ısrar etmektedir.**Fransa Elçisi**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Ankara, 12 (A.A.) — Fransızın
yeni Ankara Büyük Elçisi Jean
Helleu bugün Büyük Millet Mec-
lisi Reisi Abdülhalik Renday'ı Bü-
yük Millet Meclisinde ziyaret ey-
lemiştir.Başvekilin kabulü
Ankara, 12 (A.A.) — Başvekil
Doktor Refik Saydam bugün saat
11,30 da Başvekillette Fransızın
yeni Ankara Büyük Elçisi Mr. Je-
an Helleu'yü kabul etmiştir.**Fransa Elçisi**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

7.30 Program saat ayarı. 7.33 Hafif
parçalar. 7.45 Ajans haberleri. 8.00 Ha-
fif program. 8.30 Evrin saati.
12.30 Program. Saat ayarı. 12.33 Solo
şarkılar. 12.45 Ajans haberleri. 13.00
Solo şarkılar. 13.15 Karışık program.
18.00 Program saat ayarı. 18.03 Dans
müziği. 18.15 Serbest 10 dakika. 18.25
Konuşma. 18.45 Çocuk saati. 19.30 Saat
ayarı. Ajans haberleri. 19.54 Kadınlar
faslı. 20.15 Radyo gazetesi. 20.45 Bir
halk türküsü öğreniyoruz. 21.00 Ziraat
takvimi. 21.10 Solo şarkılar. 21.25 Ka-
rışık program. 22.10 Boğaziçi şarkıları.
22.30 Saat ayarı. Ajans haberleri. 22.45
Cazband. 22.55 Kapanış.**Fransa Elçisi**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Ankara, 12 (A.A.) — Başvekil
Doktor Refik Saydam bugün saat
11,30 da Başvekillette Fransızın
yeni Ankara Büyük Elçisi Mr. Je-
an Helleu'yü kabul etmiştir.**Fransa Elçisi**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Ankara, 12 (A.A.) — Başvekil
Doktor Refik Saydam bugün saat
11,30 da Başvekillette Fransızın
yeni Ankara Büyük Elçisi Mr. Je-
an Helleu'yü kabul etmiştir.**Fransa Elçisi**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Ankara, 12 (A.A.) — Başvekil
Doktor Refik Saydam bugün saat
11,30 da Başvekillette Fransızın
yeni Ankara Büyük Elçisi Mr. Je-
an Helleu'yü kabul etmiştir.**Uzak şark**

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

vadi ihtiva etmektedir:
1 — Fiyatların kontrolü kanu-
nunun yeniden gözden geçirilmesi,
2 — Deniz nakliyatı kontrolü ka-
nununun yeniden gözden geçiril-
mesi,
3 — Aksiyonlar piyasasının tah-
didi,
4 — Kooperatif kumpanyalar ak-
siyonlarının takdiri kıymetine mü-
teallik muvakkat tedbirler.Fiyatların kontrolüne müteallik
olan emirname, hükûmetin lüzum
gördüğü müddetçe mer'iyette ka-
lacaktır.Deniz nakliyatı kontrolüne ait
olan emirnamenin devletin bütün
seyrisefain işleri üzerindeki kon-
trolünü takviye etmektedir.Kambiyo fiyatını tesbit eden e-
mirname hükûmetin müstakbel
bütün muamelelerin hudutlarını
tesbit edeceği zannolunmaktadır.Londra, 12 (A.A.) — Pasifikte
vaziyet gerginliğini o kadar ziya-
desile muhafaza etmektedir ki, Ja-
ponya tarafından, Siyama, Birman-
yaya, Singapura veya Holanda Hin-
distanına karşı yapılacak bir hare-
ket muhakkak surette bu mnta-
kada bir harbe sebebiyet verecek-
tir.Ann vahametini müdrük bul-
nan Avustralya devlet adamları
müdafaele efkârda bulunmak üze-
re toplanmakta, Siyam hükûmeti
de memleketin istiklâlini ve top-
rak bütünlüğünü muandıane mü-
dafaa edeceğini ve Siyama girecek
müstevlinin karşısında boşluk ya-
pılacağını ve muhtemel mütecevi-
zin kendini büyük bir çöde bula-
cığını beyan etmektedir.Times gazetesinin hongkong
muhabirinin işaret ettiği gibi, Ja-
ponların Hindicinde 40.000 i ce-
nupta, 10.000 i simalde olmak üze-
re 50.000 kişilik bir kuvvetleri var-
dır. Siyam hariçten müzaheret gör-
mediği takdirde böyle bir kuvvet-
le Siyama hücum etmek kâfidir.
Fakat, Siyama karşı tevcih edile-
cek bir harbin aynı zamanda Siyam
müstevlinin karşısında bir harp
olacağını Japonya hesabına katarsa
bu miktarı kâfi görmeyecektir.Japonya endüstri seferberliği
ilân etmiş ve deniz ticaretinin dev-
let kontrolü altına alınmasına ka-
rara vermiştir. Bu ise Pasifikteki
vaziyetin bir derece daha geril-
mesine sebep olmuştur.**FRANSA JAPON CENAHINI
KAPATACAKMIŞ**Vaşington, 12 (A.A.) — İyi haber
alan Vaşington, mahfillerine göre,
Amerika Birleşik Devletleri ile Vi-
şi arasındaki münasebetler, sürat-
le gerginliğini en son haddine yak-
laşmaktadır. Ve yakın bir istikbal-
de bu münasebetlerin inkıtaı hiç te
hayret uyandıracı bir mahiyet gös-
termeyecektir. İki hükûmet arasın-
daki münasebetler, esasen birkaç
zamanandberi çok kararsız bulun-
maktadı ve pek muhtemel olarak
Vaşington, Bu münasebetleri bil-
hassa Avrupada mühim bir müşa-
hede merkezini elinde tutmak mak-
sadile aynı zamanda Amerikan nü-
fuzunun Vişi üzerindeki Alman taz-
yikine az çok hafifletilebileceği ümi-
di ile idame etmekte idi. Fakat
Vişinin Berlinle gittikçe daha zi-
yade inkıyadını gösteren haberler
devam etmektedir. Bu yolda ah-
nan en son haberlere göre Fransız-
lar Çinlilere karşı şimali Hindicini
de japon cenahını himaye için Yun-
nan ve Kwangsi eyaletleri hudut-
larına Fransız kıtaları göndermeği
kabul etmişlerdir.

Liste

Muhammen Bedel

Muvakkat teminat

1 19808 Lira 1485,60 Lira
2 6000 " 450 "
3 9140 " 685,50 "
(6895)**Trabzon Vilâyet Sıhhat İctimaî Muavenet
Müdürlüğünün Kapalı Zarf Usulile
Eksiltme ilânıdır**1 — Eksiltmeye konulan iş Trabzon nümune hastahanesinin mutfak
çamaşırhane ve etüv tesisatıdır.
Bu işe ait muhammen keşif bedeli (12367) lira (35) kuruştur. Kapalı zarf
usulile eksiltmeye konulmuştur.2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardan ibarettir.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Yapı işleri umumî fennî şartnamesi.Sihhî tesisata ait umumî ve fennî şartname: Hususî şartname, keşif cet-
veli, isteyenler bu şartname ve evrakı (240) kuruş mukabilinde Trabzon Na-
fia Müdürlüğünden alabilirler.3 — Eksiltme 25/8/941 tarihinde Pazartesi günü saat (15) de Trabzon
Sıhhat müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır.4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (927) lira (55,5) kuruşluk
muvakkat teminat vermesi ve bundan başka 941 yıla ait ticaret odası kayıt
vesikası ile ihale gününden en az sekiz gün evvel Trabzon Vilâyetine mu-
racaat ederek vilâyetten alınacakları bu işe ait ehliyet vesikasını ibraz etme-
leri mecburdur.5 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat
evveline kadar Trabzon Sıhhat Müdürlüğüne getirilerek eksiltme komisyonu
relişğine makbuz mukabilinde verilecektir.Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saat
kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile kapatılmış olması lâzı-
mdır. Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (5185-6780)**T. H. K. Genel Merkez Başkanlığından:
Benzin alınacak**1 — Havacılık dairesi motörlü vasıtaların senelik ihtiyacı için az 50.000
çoğu 75.000 litre dökmek benzin, kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 19650 muvakkat teminatı 1473 lira 75 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 25/8/941 pazartesi günü saat 15 de Türk Hava Kurumu
genel merkez binasında yapılacaktır.